

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2322/2019
04.09.2019. године
Б е о г р а д

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића, Илије Зиндовића, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, члanova већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Ивановић, адвокат из ..., против туженог Републичког сеизмолошког завода, Београд, чији је пуномоћник Верица Чичаревић, адвокат из ..., ради заштите од злостављања на раду, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 652/18 од 13.02.2019. године, у седници одржаној 04.09.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 652/18 од 13.02.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 652/18 од 13.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 212/15 од 13.11.2017. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је утврђено да је тужиља, као запослена код туженог, у периоду од маја 2015. до 26.10.2015. године, претрпела злостављање на раду од стране одговорног лица код туженог, заменика директора ББ, на тај начин што тужиљи у мају 2015. године, на њен лични захтев није дозволио да на петнаестодневно дежурство на ..., понесе средство рада, службени лаптоп са потребним подацима и програмима, како би тужиља могла благовремено да заврши посао за туженог; на тај начин што се у означеном периоду дежурства – ускраћивање боравка лицима која нису у службеној посети, примењивало на тужиљу, али не и на све запослене; као и на тај начин што у августу 2015. године није дозволио да се тужиљи на дежурство достави копија табеле у коју се уписују макроподаци потребни за израду тражених извештаја по данима, а што је све имало за последицу повреду достојанства, угледа и части тужиље, њеног личног и професионалног интегритета и погоршање услова рада. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је у периоду од 27.04.2015. до 26.10.2015. године, претрпела злостављање на раду од стране одговорног лица код туженог, заменика директора

ББ, на тај начин што у јулу 2015. године, када је именовани одредио план дежурства на ... и истим одредио тужиљу као дежурну у периоду од 13. до 27. јула 2015. године, упркос томе што га је тужиља обавестила да ће обавити дежурство када јој је одређено, а што је потврдио и супруг тужиље у личном контакту са њим, без обавештавања тужиље, дана 07. јула одредио друго лице за наведено дежурство, што је тужиља сазнала на сам дан поласка на дежурство, као и да је њој дежурство одредио у периоду од 03. до 08. августа 2015. године; тако што је лични сусрет са супругом тужиље од 02.07.2015. године искористио да га неосновано пријави полицији; тако што као одговорно лице није предузeo никакве активности ради заштите тужиље од узнемирања, које се десило 08.08.2015. године у објекту на ... и није прибавио листинг позива са телефона туженог са кога је тужиља узнемиравана на дежурству; тако што је у периоду наведеног дежурства тужиље на ... – само због тужиље креирао посебан фолдер под називом пропусти дежурног на ..., у који је уписивао „наводне“ грешке тужиље и који се односио само на тужиљу; тако што субјективно и нетачно оцењује рад тужиље са последицом да се тужиља налази на најнижој позицији са најнижом зарадом, без могућности напредовања. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се забрани свако даље злостављање, односно понављање злостављања и обавеже тужени да обезбеди извршење наведене забране односно да спречи утврђено злостављање, а ставом четвртим изреке обавезан је тужени да о свом трошку објави ову пресуду у дневном листу „Политика“. Ставом шестим изреке делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да на име накнаде штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части плати тужиљи 100.000,00 динара са законском каматом од 13.11.2017. године до исплате, док је ставом седмим изреке одбијен захтев за накнаду штете преко досуђених 100.000,00 динара до тражених 150.000,00 динара са припадајућом каматом. Ставом осмим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 65.700,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 652/18 од 13.02.2019. године, ставом првим, другим и трећим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, четвртом и петом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је као запослена код туженог, у периоду од маја 2015. до 26.10.2015. године, претрпела злостављање на раду од стране одговорног лица код туженог, заменика директора ББ, на тај начин што тужиљи у мају 2015. године, на њен лични захтев није дозволио да на петнаестодневно дежурство на ..., понесе средство рада, службени лаптоп са потребним подацима и програмима, како би тужиља могла благовремено да заврши посао за туженог; на тај начин што се у означеном периоду дежурства – ускраћивање боравка лицима која нису у службеној посети, примењивало на тужиљу, али не и на све запослене, као и на тај начин што у августу 2015. године није дозволио да се тужиљи на дежурство достави копија табеле у коју се уписују макроподаци потребни за израду тражених извештаја по данима, а што је све имало за последицу повреду достојанства, угледа и части тужиље, њеног личног и професионалног интегритета и погоршање услова рада; као и захтев да се тужени обавеже да о свом трошку објави ову пресуду у дневном листу „Политика“, а да тужиљи на име накнаде штете због претрпљене душевних болова због повреде угледа и части плати 100.000,00 динара са законском каматом од 13.11.2017. године до исплате. Ставом четвртим изреке преиначено је и решење о трошковима поступка,

садржано у ставу седмом изреке, тако што је одбијен захтев тужиље да јој тужени накнади трошкове парничног поступка од 65.700,00 динара, а тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка од 141.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложила да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, ради разматрања правног питања од општег интереса, уједначавања судске праксе и новог тумачења права (члан 404. ЗПП).

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11 и 55/14), посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Предмет тужбеног захтева је утврђење и спречавање злостављања на раду. Побијаном одлуком је о постојању злостављања тужиље на раду одлучено уз адекватну примену одредаба материјалног права, па имајући у виду и да одлука у споровима са овом врстом тражене правне заштите зависи од чињеничног стања утврђеног у сваком конкретном случају, то Врховни касациони суд налази да у овој правној ствари не постоји потреба уједначавања судске праксе или новог тумачење права, као ни потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, што значи да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, на основу чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 401. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према природи тражене правне заштите, применом члана 29. став 4. Закона о спречавању злостављања на раду („Сл. гласник РС“ број 36/10), овај спор спада у парнице из радних спорова, а ставом 5. истог члана прописано је да ако овим законом нису предвиђена посебна правила, у споровима за остваривање судске заштите због злостављања на раду или у вези са радом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак. Законом о спречавању злостављања на раду није предвиђено да је у овој врсти спорова ревизија увек дозвољена, а према одредби члана 439. ЗПП, у парницама из радних спорова ревизија је дозвољена само у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Ван ових радних спорова ревизија није дозвољена, осим уколико се тужба не односи на новчано потраживање, када се примењује општи режим допуштености овог правног лека, према вредности спора.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не

прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Тужба ради заштите од злостављања на раду и накнаде штете, поднета је 26.10.2015. године, а побијана вредност предмета спора је 150.000,00 динара, што према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, представља динарску противвредност испод 40.000 евра.

Имајући у виду да се у конкретном случају не ради о парници из радног спора у смислу члана 439. Закона о парничном поступку (код којих је ревизија увек дозвољена), иако тужила тужбом тражи заштиту права из радног односа, јер предмет тражене правне заштите није заснивање, постојање или престанак радног односа, а да побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност од 40.000 евра, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија недозвољена, применом члана 403. став 3. ЗПП.

Приликом оцене дозвољености ревизије, Врховни касациони суд је имао у виду да је у конкретном случају побијаном одлуком преиначена првостепена пресуда, али налази да нема места примени одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП. Наиме, наведена одредба може се применити само када се примењује општи режим допуштености овог правног лека, према вредности спора, односно у случају када се ради о ревизији изјављеној против правноснажне пресуде у којој је побијани део правноснажне пресуде или означена вредност предмета спора испод граничне вредности за дозвољеност ревизије, али не и у споровима у којима је посебном одредбом овог Закона (ЗПП) или посебним законом одређено да ревизија против одлуке у тој врсти спорова није дозвољена.

На основу изнетог, применом члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић